EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.2.2022
COM(2022) 30 final

Normalizační balíček

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o provádění nařízení (EU) č. 1025/2012 v letech 2016 až 2020

1 Úvod

Nařízení (EU) č. 1025/2012[1] (dále jen „nařízení“) stanoví právní rámec, který Komisi umožňuje požádat evropské normalizační organizace[2] o vypracování norem a produktů normalizace pro zboží a služby na podporu politik EU a práva EU, poskytuje podporu EU pro fungování evropského systému normalizace a vymezuje klíčová kritéria pro fungování evropského systému normalizace.

Podle čl. 24 odst. 3 nařízení podává Komise každých pět let zprávu o jeho provádění. První zpráva byla zveřejněna v roce 2016 a týkala se období 2013–2015[3]. Tato zpráva zahrnuje zejména období 2016–2020, přičemž některé údaje byly k dispozici pouze do roku 2019, ale tam, kde je to možné, zahrnuje rovněž aktualizovaná fakta a údaje do roku 2021. Ustanovení čl. 24 odst. 1 a 2 nařízení vyžadují, aby evropské normalizační organizace a další organizace, které čerpají finanční prostředky EU, předkládaly výroční zprávy o své činnosti. Zmíněné zprávy byly při přípravě této zprávy zohledněny. Na podporu sběru údajů byla zadána nezávislá studie[4].

2 Provádění nařízení

Komise zahájila řadu iniciativ a opatření s cílem podpořit provádění nařízení. Na podporu strategie pro jednotný trh z roku 2015[5] a v rámci normalizačního balíčku z roku 2016[6] zahájila společnou iniciativu v oblasti normalizace. Tato iniciativa se v rámci přístupu zahrnujícího více zúčastněných stran a partnerství zaměřila na modernizaci evropského systému normalizace s cílem zachovat jeho atraktivitu, účinnost a účelnost. Iniciativa byla rozdělena na 15 různých dílčích opatření a dokumenty jsou veřejně dostupné[7]. Zpráva o pokroku byla předložena v lednu 2018[8]. I s přihlédnutím k těmto iniciativám a akcím lze současné provádění nařízení shrnout následovně.

2.1 Transparentnost mezi normalizačními orgány (článek 4)

Článek 4 nařízení stanoví požadavky, které se týkají transparentnosti norem mezi evropskými normalizačními organizacemi a národními normalizačními orgány a mezi těmito subjekty a Komisí.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12).

[2] Třemi evropskými normalizačními organizacemi ve smyslu nařízení jsou Evropský výbor pro normalizaci (CEN), Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice (CENELEC) a Evropský ústav pro telekomunikační normy (ETSI).

[3] COM(2016) 212 final.

[4] Studie o provádění nařízení (EU) č. 1025/2012 (článek 24) https://doi.org/10.2873/504681 a https://doi.org/10.2873/593923

[5] COM(2015) 550 final.

[6] COM(2016) 358 final.

[7] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#jis

[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018SC0015

Jak požaduje článek 4, online nástroje usnadnily přístup k návrhům norem a transparentnost norem pro ostatní evropské normalizační organizace, národní normalizační orgány a Komisi. Přístup k návrhům norem a transparentnost norem podle článku 4 nařízení na evropské úrovni usnadnily online nástroje zřízené evropskými normalizačními organizacemi v roce 2015, neboť zavedly mechanismus, který poskytuje členům evropských normalizačních organizací / zapojeným zúčastněným stranám, Komisi a Evropskému sdružení volného obchodu (ESVO) přímý online přístup k návrhům evropských norem a produktů normalizace. Pokud jde o národní normalizační orgány, přibližně 70 % jich v roce 2019 mělo online nástroje usnadňující přístup příslušných zúčastněných stran k návrhům národních norem. Nicméně na základě zpráv organizací občanské společnosti a malých a středních podniků je přístup k činnostem národních normalizačních orgánů i nadále problematický.

2.1.1 Pokyny

Jako další krok k podpoře transparentnosti vypracovala Komise v roce 2015 ve spolupráci s evropskými normalizačními organizacemi **Vademecum**[9], které poskytuje zástupcům evropských normalizačních organizací, úředníkům Komise, členským státům EU a zúčastněným stranám pokyny ohledně úlohy žádostí Komise o normalizaci[10] a ohledně toho, jak žádosti o normalizaci připravovat a schvalovat[11] a jak je vyřizovat[12]. V roce 2016[13] Komise rovněž vydala obecný **kontrolní seznam** pro **evropské normalizační organizace, aby mohly samy provádět hodnocení** při přípravě a dodávání harmonizovaných norem na podporu práva EU, s cílem zvýšit kvalitu norem a produktů normalizace a napomoci úspěšnému zveřejňování odkazů v Úředním věstníku EU. V některých případech[14] byl kontrolní seznam v určitých oblastech politiky přizpůsoben specifikům právních předpisů a dalším odvětvovým požadavkům.

V rámci komplexních pokynů Komise k provádění pravidel EU pro výrobky obsahuje **„modrá příručka“**[15] zvláštní oddíl týkající se norem (oddíl 4.1.2 a příloha VI).

2.2 Inkluzivnost a zapojení zúčastněných stran, včetně výzkumných subjektů (články 5 a 9)

Článek 5 nařízení vyžaduje, aby evropské normalizační organizace podporovaly a umožňovaly přiměřené zastoupení a účinné zapojení všech příslušných zúčastněných stran, včetně malých a středních podniků, spotřebitelských organizací, zúčastněných stran v oblasti životního prostředí a zúčastněných společenských subjektů, do normalizační činnosti. Určenými organizacemi zúčastněných stran, které jsou v současné době oprávněné čerpat finanční prostředky EU (rovněž známé jako „organizace uvedené v příloze III“), jsou organizace Normy pro malé podniky (Small Business Standards, SBS), zastupující zájmy malých a středních podniků, Evropská asociace pro koordinaci zastoupení spotřebitelů při normalizaci (ANEC), zastupující zájmy spotřebitelů, Environmentální koalice pro normy

[9] SWD(2015) 205 final ze dne 27. října 2015.
[10] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13507/attachments/1/translations
[11] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13508/attachments/1/translations
[12] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/13509/attachments/1/translations
[13] Ares(2016)6548298 ze dne 22. listopadu 2016.
[14] Např. směrnice 2014/30/EU a 2014/53/EU.
[15] https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks_en#blue-guide

(Environmental Coalition on Standards, dříve Evropská občanská organizace ochránců životního prostředí pro normalizaci), hájící zájmy životního prostředí, a Evropská konfederace odborových svazů (EKOS), jež zastupuje zájmy pracovníků.

Na **evropské úrovni** (čl. 5 odst. 1 nařízení) jsou organizace uvedené v příloze III způsobilé k účasti na politické úrovni v řídicích orgánech všech evropských normalizačních organizací a na technické úrovni v technických orgánech výborů CEN-CENELEC a v technických výborech ústavu ETSI. Od poslední zprávy byly přijaty nové iniciativy, které měly za cíl začlenění a účinné zapojení uvedených organizací dále zlepšit.

V roce 2017 provedly výbory CEN a CENELEC změnu, v jejímž rámci mohou neprůmyslové organizace uvedené v příloze III (ANEC, EKOS a Environmentální koalice pro normy) předkládat formální stanoviska k návrhům norem (tzv. „právo na stanovisko“). V případě nesouhlasného stanoviska vezme technický výbor, který je odpovědný za vypracování návrhu dané normy, v úvahu předložené odůvodnění stanoviska a poskytne zpětnou vazbu. Může rovněž dojít k revizím návrhu normy. Celkově bylo 76 % všech formálních stanovisek, která poskytly zúčastněné společenské subjekty, souhlasných.

V roce 2017 zahájil ústav ETSI „program 3SI“, jehož cílem je spolupráce s organizacemi uvedenými v příloze III. Tento program zahrnuje diskuse u kulatého stolu s úředníky ústavu ETSI a se zástupcem zúčastněných stran v rámci ústavu ETSI (dále jen „obhájce v programu 3SI“), při nichž jsou probírány otázky inkluzivnosti. Ústav ETSI nezavedl žádné mechanismy podobné mechanismům výborů CEN a CENELEC, které by neprůmyslovým organizacím uvedeným v příloze III přisuzovaly strukturovanější úlohu v procesu tvorby norem, jako je například formální právo na stanovisko. Organizace SBS vyjádřila v létě 2021 v rámci veřejné konzultace o plánu[16] budoucí strategie pro normalizaci připravované Komisí svoji nespokojenost s inkluzivností ETSI a uvedla, že „*ETSI na zvýšení své inkluzivnosti dosud nevyčlenil dostatečné zdroje a rozpočet*“[17], a podobně se vyjádřilo i jiné sdružení malých a středních podniků[18]. Podobná stanoviska byla v rámci příslušného podávání zpráv podle článku 24 předložena i dalšími organizacemi financovanými podle nařízení. Například ve zprávě ANEC za rok 2019[19] se uvádí: „*ETSI se zdráhá prohloubit svá ustanovení o inkluzivnosti a domnívá se, že nařízení dodržuje. Organizace uvedené v příloze III se však domnívají, že ETSI nařízení nedodržuje*.“ Podobně se vyjádřila i Environmentální koalice pro normy[20]: „*Zapojení organizací uvedených v příloze III v rámci ETSI zůstává ve srovnání s dalšími dvěma evropskými normalizačními organizacemi složitější*“. Poukazují například na to, že inkluzivnost procesu nelze oddělit od hlasovacích práv, protože v ETSI jsou hlasovací práva zúčastněných stran z průmyslu vyšší než kombinovaná hlasovací práva jakékoli jiné kategorie zúčastněných stran nebo orgánu. V rámci ETSI činí podíl hlasovacích práv národních normalizačních orgánů pocházejících z členských států EU přibližně 2 %.

[16] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy_cs
[17] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-strategy/F2665680_cs
[18] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13099-Standardisation-Strategy/F2665677_cs
[19] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44748
[20] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44749

Hlasovací práva ostatních neprůmyslových zúčastněných stran (občanská společnost, akademická obec, výzkum) mají v případě hlasování sotva znatelnou váhu.

Tyto obavy vyjádřily i určité kategorie zúčastněných stran, zejména v případě přístupnosti, kdy pro některé zástupce osob se zdravotním postižením bylo obtížné vnímat tento proces jako inkluzivní a museli se opírat o spolupráci se sdruženími spotřebitelů. Taková spolupráce prostřednictvím sdružení spotřebitelů sice přísně vzato není v rozporu s nařízením, avšak obavy různých kategorií zúčastněných stran vyvolávají pochybnosti ohledně toho, zda je inkluzivnosti věnována dostatečná pozornost.

2.2.1 Výzkumné subjekty

Pokud jde o provádění čl. 5 odst. 2 a článku 9 nařízení, zprávy evropských normalizačních organizací[21] zdůrazňují, že výzkumné organizace byly zapojeny do různých činností. Zprávy však nepodávají zcela jasný obrázek o účinnosti těchto činností, např. o jejich dopadech na přijímání konkrétních norem nebo zvýšené zapojení.

V rámci souvisejícího vývoje podepsaly v říjnu 2016 CEN, CENELEC a Společné výzkumné středisko Evropské komise (JRC) dohodu o spolupráci, která byla obnovena v říjnu 2021[22] a jejímž cílem bylo propojit výzkum a inovace s normalizací, pomoci předvídat potřeby v oblasti normalizace a dosáhnout souladu se strategickými prioritami.

JRC rovněž prostřednictvím společné iniciativy v oblasti normalizace spolupracovalo se sdružením COST na zvyšování povědomí a odborné přípravě týkající se přínosů normalizace pro výzkum a inovace prováděné v rámci projektů COST. Prostřednictvím tohoto spojení poskytly výbory CEN-CENELEC od roku 2019 několik modulů odborné přípravy.

2.2.2 Nástroje IKT

Evropské normalizační organizace podaly zprávy o investicích a využívání nástrojů IKT za účelem zlepšení účinnosti evropského systému normalizace a usnadnění normalizační činnosti (jako je spolupráce mezi členy, schůze, vypracovávání návrhů, přístup k pracovním dokumentům a produktům normalizace a dálková komunikace a dálková schvalování).

2.3 Spolupráce mezi národními normalizačními orgány a evropskými normalizačními organizacemi

Národní normalizační orgány a evropské normalizační organizace zavedly mechanismy, jejichž účelem je usnadnění výměny osvědčených postupů, jako jsou například poradní skupiny, monitorovací výbory, schůze a pokyny. Všechny tři evropské normalizační organizace využívají řadu nástrojů k usnadnění a zlepšení výměny osvědčených postupů mezi sebou navzájem i mezi národními delegacemi (například prostřednictvím schůzí vedoucích národních delegací, které pořádá ETSI). Evropské normalizační organizace rovněž spolupracují na činnostech, mezi které patří vzdělávání, odborná příprava a výzkum a vývoj v

[21] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#article24
[22] https://www.cencenelec.eu/news-and-events/news/2021/pressrelease/2021-10-21-jrc-cen-cenelec-renewed-cooperation/

různých oblastech, jež souvisejí s normalizací, například na společných činnostech odborné přípravy v oblasti normalizace, které provádějí CEN-CENELEC.

Závěrem roku 2021 vyjádřily některé národní normalizační orgány obavy ohledně své úlohy v rámci ETSI. Mezi ETSI a některými evropskými národními normalizačními orgány probíhají diskuse o jejich uznání za strategické partnery v oblasti normalizace.

2.4 Přístup malých a středních podniků k normám (článek 6)

Podle čl. 6 odst. 3 nařízení vypracují národní normalizační orgány výroční zprávu o svých činnostech s cílem podpořit a usnadnit přístup malých a středních podniků k normám a k postupům tvorby norem. To zahrnuje rovněž podávání zpráv o výměně osvědčených postupů, jejichž cílem je zvýšit účast malých a středních podniků (tj. čl. 6 odst. 2 nařízení). Studie, která poskytla podklady pro tuto zprávu, přináší přesné statistické údaje o tomto tématu[23] a uvádí počet národních normalizačních orgánů, které umožňují zastoupení příslušné kategorie zúčastněných stran, jak je zachyceno v tabulce níže. Kupříkladu první hodnota tabulky (29/33) znamená, že zastoupení malých a středních podniků ve výboru CEN umožnilo 29 z 33 národních normalizačních orgánů, které byly k uvedené evropské normalizační organizaci přidruženy.

Zúčastněné strany / evropská normalizační organizace / rok	**CEN**				**CENELEC**				**ETSI**			
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Malé a střední podniky	29/33	30/34	31/34	31/34	29/33	30/34	31/34	31/34	28/39	29/39	29/39	30/39
Spotřebitelé	25/33	24/34	25/34	25/34	20/33	20/34	22/34	22/34	26/39	27/39	27/39	27/39
Zúčastněné strany v oblasti životního prostředí	24/33	24/34	26/34	26/34	18/33	20/34	23/34	23/34	22/39	23/39	23/39	23/39
Zúčastněné strany v sociální oblasti	21/33	20/34	23/34	22/34	17/33	18/34	20/34	20/34	19/39	20/39	20/39	20/39

Stojí za zmínku, že v některých případech je celkový počet přidružených národních normalizačních orgánů mnohem vyšší než počet zemí EU a EHP. Důvodem je skutečnost, že evropské normalizační organizace zahrnují do svých procesů tvorby norem národní normalizační orgány ze zemí mimo EU a ze zemí mimo EHP.

[23] https://doi.org/10.2873/504681

Překvapivou informací, která ze studie vyplynula, je, že národní normalizační orgány ve výborech CEN a CENELEC „*poskytovaly v letech 2015 až 2019 stále více zvláštních sazeb pro malé a střední podniky k účasti na normalizačních činnostech, zatímco národní normalizační orgány v ETSI zaznamenaly, pokud jde o tyto poskytované zvláštní sazby, klesající trend*“. Zpráva ETSI z roku 2019[24] k této záležitosti rovněž uvádí: *„ETSI nefunguje na principu národních delegací, takže jejich účast [malých a středních podniků] na technické organizaci a práci ETSI je přímá prostřednictvím jejich členství v ETSI [...]. Tyto zúčastněné strany musí předkládat své připomínky prostřednictvím národních normalizačních orgánů v ETSI pouze v průběhu veřejného schvalovacího procesu*.“

2.5 Zapojení veřejných orgánů do evropské normalizace (článek 7)

Pokud jde o provádění článku 7 nařízení, zprávy předkládané Komisi poskytují málo systematických a oficiálních informací o zapojení veřejných orgánů do normalizačních činností. Zprávy evropských normalizačních organizací[25] jako na vhodná opatření obvykle odkazují na akce 4 a 9 společné iniciativy v oblasti normalizace[26]. Vzhledem k tomu, že přesné údaje nejsou k dispozici, je možné v budoucnu uvažovat o monitorovacím nástroji.

2.6 Roční pracovní programy Unie (článek 8)

V souladu s článkem 8 přijímala Komise roční pracovní programy Unie pro oblast evropské normalizace[27]. Prostřednictvím ročního pracovního programu Unie poskytuje Komise evropským normalizačním organizacím vodítko pro práci na normách a produktech normalizace a také pro to, jak posílit zapojení malých a středních podniků a zúčastněných společenských subjektů do tohoto procesu. Tento dokument byl postupně utvářen tak, aby stanovil priority ohledně politik EU, a nastínil tak představu o orientaci a očekáváních z pohledu tvůrců politik, a rovněž poskytuje lepší pokyny zúčastněným stranám v oblasti normalizace, pokud jde o výstupy.

2.7 Žádosti o normalizaci (článek 10)

V letech 2015–2019 vydala Komise 35 žádostí o normalizaci a v roce 2020 dalších devět. Šest (13,6 %) z těchto 44 žádostí o normalizaci bylo zamítnuto. Mezi důvody pro zamítnutí, které evropské normalizační organizace často uváděly, patřily tyto: nesouhlas s některými požadovanými normami; nesouhlas s některými požadavky obsaženými v žádosti o normalizaci; nesouhlas s tím, že na podporu konkrétního základního požadavku jsou zapotřebí určité požadované technické specifikace; nebo nesouhlas s lhůtami stanovenými pro dodání požadovaných norem.

Zamítnutí žádostí o normalizaci může mít významný dopad na i) provádění spravedlivého a účinného vnitřního trhu; ii) konkurenceschopnost průmyslových odvětví; iii) zapojení zúčastněných společenských subjektů a iv) technologickou suverenitu Unie. Může to rovněž

[24] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/44751
[25] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#annual
[26] Akce 4: Zlepšení povědomí o normalizaci na úrovni vnitrostátních veřejných orgánů; akce 9: Inkluzivnost, transparentnost a účinné zapojení všech zúčastněných stran do evropského systému normalizace.
[27] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#annual

vést k využívání norem, které nejsou normami EU a u nichž nemusí být zřejmé, do jaké míry byl dodržen inkluzivní proces.

V souvislosti s prováděním žádostí o normalizaci došlo i k tomu, že ačkoli CEN určitou žádost přijal, byla provedena pouze částečně[28].

2.7.1 Podpora Komise při vyřizování žádostí o normalizaci (HAS)

Před rokem 2018 existovala smlouva o poskytování služeb („konzultanti nového přístupu“), která měla evropským normalizačním organizacím pomáhat při ověřování souladu návrhů harmonizovaných norem s žádostí Komise. V rámci uvedené smlouvy byla míra úspěšnosti produktů normalizace, na něž byl zveřejněn odkaz v Úředním věstníku EU, omezená a shromáždilo se značné množství norem, na něž odkaz zveřejněn nebyl. V březnu 2017 obsahovala interní databáze Komise 596 harmonizovaných norem předložených evropskými normalizačními organizacemi, které nebyly zpracovány. Aby zajistila účinnou službu pro provádění nařízení, požadovala Komise novou smlouvu o poskytování služeb[29] („HAS“). Při zavádění nového systému se Komise zaměřila na to, aby byly vyřešeny některé problémy, které byly v minulosti zjištěny, a aby se zajistila:

- dobrovolná povaha služby pro evropské normalizační organizace, rovněž v souladu s předchozím systémem konzultantů nového přístupu,
- jasné rozdělení rolí – konzultanti nevypracovávají návrhy harmonizovaných norem ani nejednají o jejich obsahu, nýbrž se zaměřují na posuzování souladu harmonizovaných norem s požadavky práva EU,
- dostupnost odvětvových služeb, které by poskytovaly orientaci v případě nových pochybností, otázek nebo problémů, které mohou při přípravě harmonizovaných norem vyvstat, a
- role Komise při konečném rozhodnutí ohledně zveřejnění odkazu na harmonizované normy v Úředním věstníku EU.

Komise strukturovala práci konzultantů pro harmonizované normy způsobem, který by nevedl ke zpožděním produkce harmonizovaných norem.

Od zavedení systému konzultantů pro harmonizované normy do prosince 2021 se nahromaděný počet neposouzených a nezpracovaných harmonizovaných norem, které evropské normalizační organizace předložily k uvedení v Úředním věstníku EU, snížil pouze na dvě normy z roku 2018 a pět z roku 2019, které v současné době čekají na rozhodnutí Komise.

K 9. prosinci 2021 obdržel dodavatel Komise, který konzultanty pro harmonizované normy řídí, 3 312 žádostí o posouzení návrhů harmonizovaných norem od evropských normalizačních organizací podle 21 právních předpisů EU, přičemž 2 944 z nich bylo

[28]V případě směrnice 2014/90/EU o lodní výstroji nepokračoval příslušný technický výbor i přes přijetí žádosti o normalizaci M/557 výborem CEN v jejím provedení, pokud jde o hadice.
[29] https://ec.europa.eu/growth/content/technical-assistance-area-harmonised-standards_en

zpracováno a 368 jich nebylo způsobilých[30]. Napříč všemi odvětvími byl výsledek posouzení harmonizovaných norem kladný pouze v 27,58 %[31], a to zejména kvůli nedostatečnému souladu s právem EU, což dokládá, že procesu tvorby norem – např. v rámci technických výborů – je třeba věnovat větší úsilí s cílem lépe sladit činnost s politickými a právními požadavky.

2.7.2 Produkce harmonizovaných norem a zveřejňování odkazů na ně

V letech 2016 a 2017 zúčastněné strany upozorňovaly na problém zpožděného zveřejňování odkazů na určité harmonizované normy. V důsledku toho Komise od roku 2018 monitoruje různé fáze procesu, přičemž související výsledky jsou zde vykazovány i za rok 2020.

V letech 2018–2020 obdržela Komise **1 247 harmonizovaných norem** na podporu právních předpisů EU. Ve **238** případech se jednalo o opakovaná předložení stávajících harmonizovaných norem podle nových nařízení. Nově předložených norem tudíž bylo **1 009**, včetně **76** oprav a **267** změn.

V následující analýze se tato zpráva zaměřuje na nová podání, v členění podle jednotlivých let a evropských normalizačních organizací:

Předložené harmonizované normy:	**2018**	**2019**	**2020**	**Celkem**
CEN	231	216	129	576
CENELEC	134	161	104	399
ETSI	8	11	15	34
Celkem	373	388	248	1 009

Do 9. prosince 2021 byl v Úředním věstníku EU zveřejněn odkaz na **576** harmonizovaných norem, u **17** postup zveřejňování odkazu probíhá, **371** jich nebylo přijato a v případě **45** zatím nebylo přijato rozhodnutí.

Na základě interních databází Komise, které komunikují s nástroji IT evropských normalizačních organizací, činí střední doba mezi přijetím harmonizované normy výborem CEN či CENELEC nebo ústavem ETSI a jejím formálním dodáním Komisi za účelem zveřejnění odkazu v Úředním věstníku EU 100 dnů. To znamená, že před tím, než může Komise začít harmonizovanou normu posuzovat a zpracovávat za účelem zveřejnění odkazu na ni v Úředním věstníku EU[32], může evropským normalizačním organizacím trvat déle než tři měsíce, než normu poté, co byla zpřístupněna veřejnosti (tj. dostupná ke koupi), předloží

[30] Např. vzhledem k tomu, že se netýkaly harmonizovaných norem, nebo z důvodu nadbytečných žádostí.
[31] Pozn.: každá norma je posuzována dvakrát až čtyřikrát, přičemž každé takovéto posouzení se v této statistice počítá zvlášť. Uvedené číslo tedy nesvědčí o záporných hodnoceních, k nimž dojde v pozdní fázi.
[32]Komise nemůže zahájit vlastní interní zpracování harmonizovaných norem, dokud je evropské normalizační organizace Komisi formálně nedodají.

Komisi. Průměrná doba (v tabulce níže v závorkách) je mnohem delší, a to kvůli některým extrémním případům[33].

Střední (a průměrná) doba (dny) mezi přijetím evropskou normalizační organizací a dodáním Komisi	2018	2019	2020	Celkem
CEN	75 (115)	105 (199)	70 (91)	83 (141)
CENELEC	218 (424)	189 (1 374)	82 (481)	186 (822)
ETSI	29 (27)	49 (58)	20 (29)	28 (38)
Celkem	109 (224)	117 (683)	75 (251)	100 (407)

Pokud jde o zpracování harmonizovaných norem samotnou Komisí, střední (průměrná) doba od dodání normy evropskými normalizačními organizacemi Komisi do zveřejnění odkazu v Úředním věstníku EU[34] se stále zkracovala, jak dokládá tabulka níže. Delší doba, kterou Komise na zpracování potřebovala v roce 2019, byla způsobena změnou metody zveřejnění (z řady C Úředního věstníku EU na řadu L), což vyžadovalo přechodné adaptační období. Od té doby Komise délku svých vlastních postupů podstatně zkrátila. V letech 2020 a 2021 Komise dosáhla lepších výsledků než v roce 2018 (kdy se podle postupů pro zveřejnění v Úředním věstníku EU odkazy na harmonizované normy stále zveřejňovaly v jeho řadě C).

	2018	2019	2020	2021
Střední (a průměrná) doba (dny) mezi dodáním Komisi a zveřejněním odkazu v Úředním věstníku EU	238 (298)	292 (322)	228 (231)	108 (121)

2.8 Formální námitky (článek 11)

V letech 2015–2019 bylo v souladu s ustanoveními článku 11 nařízení předloženo celkem 20 formálních námitek proti konkrétním harmonizovaným normám. Další tři byly předloženy v roce 2020[35]. Průměrná doba trvání formální námitky (míněno jako doba mezi předložením námitky a jejím vyřešením) činí 1 084 dnů, tj. 3 roky.

2.9 Informování organizací zúčastněných stran (článek 12)

Za účelem poskytnutí informací podle článku 12 zřídila Komise zvláštní internetové stránky[36].

[33]Velký rozdíl v případě výboru CENELEC je způsoben sdruženým předložením určitých starých norem a souvisejících novějších změn. Jelikož některé z uvedených starých norem pocházejí z 90. let minulého století, zohledňuje průměr zpoždění při předložení, a výsledky jsou tudíž zkreslené. Konkrétně většina norem způsobujících tato velká zpoždění může být vázána na produkty normalizace založené na žádostech Komise o normalizaci v souvislosti s právními předpisy o ekodesignu.

[34]To zahrnuje celou dobu, kterou Komise potřebuje k tomu, aby harmonizované normy, které obdržela od evropských normalizačních organizací, nejprve vyhodnotila a poté provedla interní postup vedoucí ke zveřejnění odkazu na harmonizované normy v Úředním věstníku.

[35] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en#objections

[36] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/notification-system_en

2.10 Technické specifikace IKT (články 13 a 14)

Mnoho nejběžnějších technických specifikací IKT vytvořila v poslední době soukromá fóra a konsorcia. Článek 13 nařízení umožňuje Komisi určit technické specifikace IKT, na něž je možné odkazovat při zadávání veřejných zakázek. To umožňuje větší hospodářskou soutěž v této oblasti a snižuje riziko závislosti na proprietárních systémech. Vhodný seznam byl zveřejněn na internetových stránkách Komise[37].

Kromě toho existence společných norem IKT zajišťuje interoperabilitu. To je čím dál důležitější, neboť mnohem více zařízení je vzájemně propojeno. Ve sdělení o prioritách pro normalizaci IKT[38] z roku 2016 Komise navrhla zaměřit zdroje a subjekty v oblasti stanovování norem na pět prioritních oblastí. Důležitost norem IKT byla znovu zdůrazněna v průmyslové strategii z roku 2020[39].

Byla zřízena Evropská platforma pro normalizaci v oblasti IKT složená z mnoha zúčastněných stran[40], jejímž úkolem je poskytovat Komisi poradenství v záležitostech týkajících se provádění politiky v oblasti normalizace IKT, včetně stanovování priorit, a určování specifikací. Bylo určeno více než 150 akcí, které byly seskupeny do tematických oblastí.

3 Financování evropského systému normalizace (články 15, 16 a 17)

Financování ze strany EU poskytované na činnost evropským normalizačním organizacím a organizacím uvedeným v příloze III je vymezeno v článcích 15, 16 a 17 nařízení.

V letech 2015 až 2019 činily granty EU na normalizační činnosti celkem zhruba 105,3 milionu EUR (85 milionů EUR bylo přiděleno evropským normalizačním organizacím a 20 milionů EUR organizacím uvedeným v příloze III). Část nákladů a činností uvedených organizací spolufinancují EU a ESVO. Granty jsou poskytovány ve formě grantů na provozní náklady a grantů na akce. Granty na provozní náklady přispívají k provoznímu rozpočtu na provádění ročních pracovních programů, v nichž se v souladu s cíli Komise v oblasti normalizace stanoví plánované činnosti na každý rok. Granty na provozní náklady v letech 2015–2019 zahrnovaly širokou škálu každodenních činností. Granty na akce financovaly konkrétní činnosti na podporu právních předpisů a politik EU. V roce 2019 tvořily granty na akce 66 % finančních prostředků EU pro evropské normalizační organizace a organizace uvedené v příloze III. Komise sleduje provádění financovaných činností prostřednictvím zpráv evropských normalizačních organizací.

Z evropských normalizačních organizací byl hlavním příjemcem výbor CEN, který obdržel přibližně 71 % celkových finančních prostředků poskytnutých evropským normalizačním organizacím v letech 2015 až 2019, následovaný ústavem ETSI (22 %) a výborem CENELEC

[37] https://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/ict-standardisation/ict-technical-specifications_en
[38] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52016DC0176
[39] https://ec.europa.eu/growth/industry/policy_en - industrial-strategy-2020
[40] https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2758

(7 %). Celkové podíly všech finančních prostředků EU, které byly poskytnuty evropským normalizačním organizacím formou grantů na provozní náklady a grantů na akce, zůstaly během vykazovaného období obecně stabilní.

Cílem finanční podpory pro organizace uvedené v příloze III je zlepšit inkluzivnost jejich příslušných zájmových skupin při vypracovávání norem, přičemž tato podpora se v posledních pěti letech celkově zvýšila. Z celkového financování EU, které bylo poskytnuto organizacím uvedeným v příloze III v letech 2015 až 2019, obdržely největší podíl organizace SBS (42,5 %) a asociace ANEC (34,5 %). Environmentální koalice pro normy obdržela 15,7 % celkového financování a konfederace EKOS 7,3 %.

Pokud jde o zjednodušení financování evropského systému normalizace a snížení administrativní zátěže, zavedla Komise v roce 2015 mechanismus paušálních částek pro financování některých nákladů v rámci svých grantových dohod, například požadovaných člověkodnů nebo vzniklých cestovních nákladů. Tento mechanismus pomohl snížit administrativní zátěž spojenou s povinností odůvodnit a zaznamenat každý jednotlivý případ takových nákladů. Z analýzy však vyplynula přetrvávající nejistota příjemců, pokud jde o záznamy potřebné pro případné audity.

Pokud jde o požadavky na podávání zpráv, zúčastněné strany považují některé z těchto činností souvisejících s podáváním zpráv za zatěžující. Z hlediska času je nejnáročnější vypracovávání akčních plánů a zpráv pro grant na provozní náklady, u nichž došlo od roku 2015 k mírnému nárůstu požadovaných člověkodnů. Ačkoli však vykazované údaje od evropských normalizačních organizací dokládají, že došlo k prodloužení průměrné doby nutné k vypracování návrhů na granty na akce, ukazují i kratší průměrnou dobu pro podávání zpráv týkajících se grantů na akce.

4 Závěry

Z této druhé zprávy Evropskému parlamentu a Radě o provádění nařízení (EU) č. 1025/2012 je patrné, že v některých aspektech se evropský systém normalizace zlepšil, např. pokud jde o nové nástroje IT, avšak v jiných oblastech zůstává prostor pro zlepšení. To se týká zejména aspektů inkluzivnosti, úlohy národních normalizačních orgánů v rámci evropského systému normalizace a doby dodání harmonizovaných norem Komisi, jak je uvedeno výše.

Pokud jde o dobu pro zpracování norem a produktů normalizace, musí evropské normalizační organizace i Komise dále zintenzívnit své úsilí o vyšší účinnost navzdory nedávným snahám Komise o podstatné zkrácení své přijímací lhůty pro zveřejňování harmonizovaných norem.